

Kankaanpään kaupunki

Ohje kadulla ja eräillä yleisillä alueilla tehtävistä töistä

2014

Kankaanpään kaupunki
Rakennettu ympäristö

Tekninen lautakunta 11 § 20.1.2014

1. MÄÄRITELMÄT	3
2. KADULLA JA ERÄILLÄ YLEISILLÄ ALUEILLA TEHTÄVISTÄ TÖISTÄ ILMOITTAMINEN.....	4
2.1 Sijoituslupa	4
2.2 Ilmoitus kadulla ja eräillä yleisillä alueilla tehtävästä työstä	4
2.3. Katutyö lupa.....	4
2.4. Töissä kadulla ja eräillä yleisillä alueilla noudatettavat asiakirjat	5
2.5. Työhön tarvittavan alueen ilmoittaminen	5
2.6. Työaika.....	5
2.7. Takuu-aika.....	6
3. TÖIDEN SUORITTAMINEN KADUILLA JA MUILLA YLEISILLÄ ALUEILLA ..	6
3.1. Katu ja muilla yleisillä alueilla tehtävien töiden ohjeet.....	6
4. TILAPÄISET LIIKENNEJÄRJESTELYT	7
4.1. Milloin lupaa tarvitaan?.....	7
4.2. Yhteydenottovelvollisuus	7
4.3. Vastuu liikennejärjestelystä.....	7
4.4. Esteettömät jalankulun ja pyöräilyn liikennejärjestelyt	8
4.5. Työmaan loppusiivous.....	8
5. KAIVUTYÖT.....	8
5.1. Kaivannon kaivu ja täyttö	8
5.2. Siirtymärakenteet	9
5.3. Täytetyn kaivannon rakennekerrosten kantavuus	9
5.4. Vanhan päällysteen leikkaukset ja asfalttipaikan pohjatyöt	9
5.5. Tilapäinen päällyste	10
5.6. Päällystekerrokset	10
5.7. Asfalttipäällysteet.....	10
5.8. Kiveykset	11
5.9. Sorapintainen katu.....	11
5.10. Reunatuet	11
6. MUUT RAKENTEET JA MERKINNÄT	11
6.1. Kansistot.....	11
6.2. Varusteet.....	11
6.3. Ajoinmerkinnot.....	11
7. VIHERTYÖT	12
7.1. Nurmikko	12
7.2. Pensaat	12
7.3. Puut	12
7.4. Kolhujen ja vaurioiden korjaaminen	13

1. MÄÄRITELMÄT

Tämä ohje koskee Kankaanpään kaupungin alueella kaduilla ja yleisillä alueilla tehtäviä töitä, jotka kuuluvat kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 669/1978 § 14 a ilmoitusvelvollisuuden piiriin.

Kadunpitäjä, Kadunpidon järjestäminen kuuluu kunnalle (maankäyttö- ja rakennuslaki 84 §). Kankaanpään kaupungin hallintosäännön 34 § mukaan kaupungin kadunpidon järjestämisestä vastaa tekninen lautakunta.

Katutyölupa on katualueella tai muulla yleisellä alueella tehtäviin töihin tarvittava kadunpitäjän antama lupapäätös.

Katutyön valvoja on myönnettyssä katutyöluvassa työlle nimetty valvoja.

Sijoituslupa Kankaanpään kaupungin lupa sijoittaa kadulle tai muulle yleiselle alueelle pysyviä rakenteita (putkia, johtoja, laitteita tms.). Luvan myöntää Tekninen keskus.

Työstä vastaavalla tarkoitetaan sitä, jonka lukuun työtä tehdään, se voi olla tontinomistajan, rakennusyritys, teleyrittäjä, energia-alan yrittäjä, kunnan tai vesi- ja viemärlaitoksen tai muu katu- ja muilla yleisillä alueilla toimiva yrittäjä ja yksityinen henkilö.

Yleisellä alueella tarkoitetaan asemakaavassa katualueeksi, toriksi, liikennealueeksi, virkistysalueeksi tai näihin verrattavaksi alueeksi osoitettua kunnan, valtion tai muun julkisyhteisön toteutettavaksi tarkoitettua aluetta.

2. KADULLA JA ERÄILLÄ YLEISILLÄ ALUEILLA TEHTÄVISTÄ TÖISTÄ ILMOITTAMINEN

2.1 Sijoituslupa

Putkien, johtojen, laitteiden tai muiden vastaavien rakenteiden pitkäaikaiseen tai pysyvään sijoittamiseen kadulle tai yleiselle alueelle tulee **hakea sijoituslupa Kankaanpään** kaupungin kadunpitäjältä. **Sijoituslupahakemus** liitteineen toimitetaan Tekniseen keskuksen ensisijaisesti sähköisesti.

Hakemus tulee tehdä vähintään 2 viikkoa ennen työn aloittamista. Pieniin työkohteisiin kuten kiinteistöjen viemäreiden, vesijohtojen sekä sähkö- ja telejohtojen sijoittamiseen ja liitostöihin voidaan sijoituslupa hakea Katutyöluvan hakemisen yhteydessä. Kiinteistöjä ja yhdyskuntia palvelevien johtojen sijoittamisesta on säädetty maankäyttö- ja rakennuslaissa (1999/132) sekä telekaapeleiden osalta myös viestintämarkkinalaissa.

Sijoitusluvan ohella yhdyskuntateknisen laitteen tai rakennelman rakentaminen saattaa edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain 18 luvun nojalla rakennus- tai toimenpidelupaa, tämän luvan myöntää rakennusvalvontaviranomainen.

Jos rakennuksen perustukset, kellari, parveke tms. rakenteet ulottuvat katualueelle enemmän, kuin Kankaanpään kaupungin rakennusjärjestyksen kohdassa 7.2 kohdassa *Tontin rajan ylittäminen* sanotaan, niin katualueelle ulottuvien rakenteiden osalta tehdään erillinen maanvuokralain mukainen sopimus kaupungin kanssa.

2.2 Ilmoitus kadulla ja erällä yleisellä alueella tehtävästä työstä

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaan: ”Työstä vastaavan on tehtävä työstä kadulla ja yleisellä alueella ilmoitus kunnalle. Työ voidaan aloittaa heti, kun kunta on antanut suostumuksen työn aloittamiseen.” Ilmoitus tehdään ja luvan työhön myöntää kaupungin Tekninen keskus.

Ilmoitusta edellyttävä työ voi olla esimerkiksi rakennus-, nostotyötä, siirtolavan sijoitus, muuttotyö tai muu vastaava työ, joihin tarvitaan tilapäinen liikennejärjestely.

Työstä vastaava voi valtuuttaa hakemuksen tekemisen valvojan, suunnittelijan tai urakoitsijan tehtäväksi valtakirjalla (hakemuksen liite), valtuutus ei kuitenkaan siirrä laissa tarkoitettuja vastuita tai velvoitteita kaupunkia kohtaan. Työ voidaan aloittaa, kun Tekninen keskus on hyväksynyt ilmoituksen.

2.3. Katutyöluva

Katutyöluva on katu tai erällä yleisillä alueilla tehtäviin töihin tarvittava kadunpitäjän antama lupapäätös.

Katutyölupahakemus on tehtävä viimeistään kaksi viikkoa ennen työn suunniteltua aloittamista. Vuoto- yms. hätätöistä hakemus on tehtävä viimeistään aloitusta seuraavana arkipäivänä.

Hakemukseen on liitettävä myönnetty sijoituslupa, suunnitelma työmaajärjestelyistä, kaivusta, liikennejärjestelyistä sekä muut tarvittavat asiakirjat (esim. valtakirja, tarkkuvia, asemapiirros, vesilaitoksen liitoslausunto, jne.).

Tilapäisistä liikennejärjestelyistä tulee aina laatia suunnitelma, kun työskennellään kadulla tai muulla yleisellä alueella. Suunnitelma tulee olla sekä katutyöluvaa että ilmoitusta edellyttävistä töistä.

Liikennejärjestelysuunnitelma tulee esittää suunnitelmakartalla riittävän tarkassa mitakaavassa. Katso tarkemmin kohta 4.

2.4. Töissä kadulla ja eräillä yleisillä alueilla noudatettavat asiakirjat

- Tämä ohje
- Kankaanpään kaupungin rakennusjärjestys
- Pohjois-Satakunnan peruspalvelu-liikelaitos kuntayhtymä, (PoSa) Ympäristönsuojelumääräykset.
- InfraRYL 2010. Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset.
- Tilapäiset liikennejärjestelyt katualueella, Suomen kuntatekniikan yhdistys ry.
- Rakennusurakan yleiset sopimusehdot, YSE 1998 (RT 16-10660).
- Asfalttinormit 2017; PANK ry.
- Viherrakentamisen yleinen työselitys VRT'11, Viherympäristöliitto ry 2011.

2.5. Työhön tarvittavan alueen ilmoittaminen

Luvan hakijan tulee ilmoittaa lupahakemuksessa työhön tarvittavan alueen (työalue) laajuuden. Mikäli alueen laajuus poikkeaa ilmoitetusta, on siitä viipymättä ilmoitettava katutyön valvojalle. Työaluetta saa käyttää ainoastaan Katutyöluvassa myönnettyyn tarkoitukseen.

2.6. Työaika

Työstä vastaavan tulee hakemuksessa ilmoittaa työn kesto. Katutyöluvassa määritetään jokaiselle työlle työaika, aloitus- ja lopetusajankohta.

Luvan saajan on varauduttava siihen, että erityisesti pää- ja kokoojakaduilla työ voidaan määrätä suoritettavaksi hiljaisen liikenteen aikana, mikä tarvittaessa määritetään erikseen lupahdoissa.

Työaika alkaa, kun työkohteen ensimmäinen tilapäinen liikennemerkki asetetaan.

Työaika päättyy, kun työalue on liikennöitävässä kunnossa, työmaan loppusiivous on tehty, tilapäinen liikennejärjestely purettu ja katu on lopullisesti tai väliaikaisesti päällystetty, sekä viher-, yms. työt on tehty. Mikäli Katutyöluvassa on määritelty tehtäväksi vastaanottotarkastus, työaika päättyy, kun tarkastus on tehty ja pöytäkirja on allekirjoitettu.

Luvan saajan tulee viipymättä ilmoittaa työn alkaminen ja päättyminen valvojalle. Katutyöluvassa määritellyn työajan muutoksista tulee viipymättä ilmoittaa katutyönvalvojalle kuitenkin viimeistään ennen työn aloitusta. *Lisätyöaika* on anottava ennen myönnetyn työajan päättymistä.

Erittymisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta tulee tehdä kaupungin ympäristönsuojelumääräysten § 14 mukainen kirjallinen ilmoitus PoSa:n ympäristöpalveluun. Ilmoitus on tehtävä 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista.

2.7. Takuuaika

Takuuaika on YSE 1998:n mukaisesti kaksi (2) vuotta laskettuna kohdan 2.6 mukaisesta työajan päättymisestä. Töiden takuutarkastukset suoritetaan sulan maan aikana.

3. TÖIDEN SUORITTAMINEN KADUILLA JA MUILLA YLEISILLÄ ALUEILLA

3.1. Katu ja muilla yleisillä alueilla tehtävien töiden ohjeet

Katualueella työskenteleviltä vaaditaan Tieturva I tai Katuturva I ja työnjohdolta Tieturva II tai Katuturva II koulutus.

Ennen kaivutöiden aloittamista katutyöluvan saajan on selvitettävä kaapeleiden ja muiden maanalaisten laitteiden ja rakenteiden sijainti johtoyhtiöistä. Rakentamisen yhteydessä asennetut tai siirretyt maanalaiset ja yläpuoliset johdot ja laitteet tulee kartoittaa. Rakenteiden omistajat ja johtoyhtiöt antavat kaivajille yksityiskohtaisempia kaivuohjeita. Johtoja sisältävissä työkohteissa on aina oltava kaivukoneen toimintaa ohjaava ns. "perämies".

Työalueen sijoittuminen yleiselle alueelle on selvittävä suunnitelmista selkeästi (esim. asemapiirros 1:500, 1:1000). Suunnitelmamuutoksista on ilmoitettava valvojalle.

Työalue on eristettävä suoja-aidoilla, sulkupuomeilla ja -pylväillä kohdan 1.2 asiakirjojen ja Katutyöluvan ohjeiden mukaisesti. Kaivantojen suoja-aidat (verkko- tai levyaita) tulee varustaa heijastavalla materiaalilla ja niiden vähimmäiskorkeus on 110 cm. Sulkuköyttä ja muovinauhoja voidaan käyttää ainoastaan liikenteen optiseen ohjaukseen, ei kaivannon suojaukseen.

Käytettävien liikenteenohjauslaitteiden on oltava Liikenneviraston hyväksymiä malleja.

Työmaalla on oltava taulu, josta ilmenevät työn suorittaja ja työstä vastaavan yhteystiedot. Ilmoittajan on pidettävä työalue puhtaana ja saatettava alue hyväksytyyn työajan kuluessa työtä edeltäneeseen kuntoon.

Mikäli Katutyöluvassa on edellytetty *aloituskatselmuksen pitäminen* (pääsääntöisesti suurimmat kohteet), on se pidettävä ennen työn aloittamista ja sen kutsuu koolle urakoitsija. Katselmukseen tulee kutsua katutyönvalvoja. Katselmuksessa todetaan mm. asfaltti- ja kivipäällysteiden, liikenteenohjauslaitteiden (myös ajoratamerkinnot), katukalusteiden, puiden, pensaiden, sekä muiden istutusten laatu, kunto ja sijainti.

Kohteen *loppukatselmuksen* kutsuu koolle urakoitsija tai rakennuttaja ja katselmuksessa käsitellään samat asiat kuin aloituskatselmuksessa. Urakoitsija tekee katselmuksesta pöytäkirjan, josta on viipymättä toimitettava kopio valvojalle.

Töiden vaikutuspiirissä oleville kiinteistöille on ilmoitettava melu- ja liikennehäiriöistä.

Työalue ja etenkin siihen liittyvät toiminnot on rajoitettava mahdollisimman pienelle alueelle.

Ylimääräisten massojen ja materiaalien varastointi työalueella on kielletty.

Työalueen ympäristö on pidettävä siistinä ja kaivumaiden, roskien yms. materiaalin kulkeutuminen ympäristöön on estettävä.

Mikäli työ estää normaalin koneellisen talvikunnossa- ja puhtaanapidon, on luvan saajan huolehdittava työalueeseen liittyvän kadun talvikunnossa- ja puhtaanapidosta, siten kun laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta säädetään.

Työalueen ulkopuolelle ei saa ilman valvojan lupaa varastoida mitään.

Mainosten kiinnittäminen työmaa-aitaan, rakennustelineisiin, yms. on kielletty.

Katutyöluvan mukaisen työn rakennuttajan tai sen suorittajan on sallittava luvan ehtojen noudattamista valvovalle viranomaiselle tai hänen edustajalleen esteetön pääsy työalueelle.

4. TILAPÄISET LIIKENNEJÄRJESTELYT

4.1. Milloin lupaa tarvitaan?

Lupa tilapäiseen liikennejärjestelyyn tarvitaan aina, kun toimitaan kadulla tai muulla yleisellä alueella. Tällaisia toimintoja ovat mm.:

- Rakennustyöt (uudisrakennus-, saneeraus-, julkisivu-, ym. työt).
- Nostotyöt, nostolavatyöt, rakennustelinetyöt.
- Kaivutyöt.
- Vaihtolavojen ja työmaa- ja varastokoppien säilyttäminen.
- Tilapäiset pysäköinti- tai muut liikennejärjestelyt.
- Kattolumien pudottaminen kadulle (lyhytaikainen: kirjallinen ilmoitus).

Tarvittaessa tilaisuuden järjestäjän tulee hakea muut toimintansa edellyttämät luvat poliisilta ja pelastusviranomaiselta sekä lupa maa-alueen käyttöön kaupungilta.

4.2. Yhteydenottovelvollisuus

Luvanhakijan tulee toimittaa Tekniseen keskuksen suunnitelma tilapäisistä liikennejärjestelyistä. Mikäli työ toteutetaan useammassa vaiheessa, tulee suunnitelmasta käydä ilmi kunkin työvaiheen liikennejärjestelyt tai tarvittaessa tulee eri vaiheista toimittaa erilliset suunnitelmat.

Suunnitelma tilapäisistä liikennejärjestelyistä liitetään Katutyöluvahakemukseen.

4.3. Vastuu liikennejärjestelyistä

Vastuu tilapäisen liikennejärjestelyn toteuttamisesta ja ylläpidosta kuuluu luvan saajalle huolimatta siitä kuka liikennejärjestelyn käytännössä toteuttaa.

Luvan saajan tulee nimetä vastuuhenkilö, jonka tulee olla perehtynyt liikenteenohjaus- ja varoituslaitteiden käyttöön. Vastuuhenkilö valvoo ja huolehtii, siitä että työkohteen

liikennejärjestelyt hoidetaan suunnitelman mukaan ja liikenneturvallisuuksa vaarantamatta työn aikana ja työajan ulkopuolella (esim. viikonloppuisin). Vastuuhenkilö huolehtii myös, että pysyvät liikennejärjestelyt palautetaan ennalleen työn päätyttyä ja hän vastaa työmaan liikennemerkkien ja liikenteenohjauslaitteiden kunnosta.

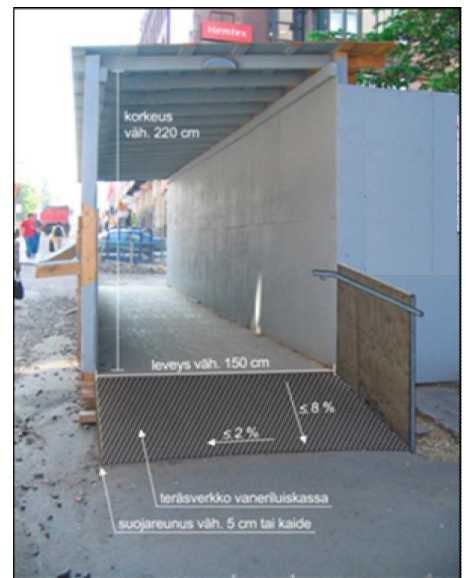
4.4. Esteettömät jalankulun ja pyöräilyn liikennejärjestelyt

Työmaan suoja- ja/tai sulkulaitteet tulee pystyttää heti, kun työkohteelle tuodaan ensimmäiset materiaalit tai koneet. Suojalaitteiden ja liikennejärjestelyjen tulee olla jatkuvasti ajan tasalla ja seurata muutoksia työmaan eri vaiheissa. Myös purkuvaiheessa suojauksen tulee säilyä turvallisena ja esteettömänä.

Suojalaitteiden tulee olla hyvin ohjaavia, jotta jalankulkija tai pyöräilijä tietää, missä hänen tulee kulkea. Työmaa tulee suojata aina yhtä huolellisesti riippumatta sen koosta, kestosta tai sijainnista.

Kulkuväylän vapaan leveyden tulee olla vähintään 1,50 m:ä. Katetun jalankulkuväylän vapaan korkeuden tulee olla vähintään 2,20 m:ä. Väylän kulkupinta tulee olla tasainen, eikä siihen saa muodostua kuoppia. Suurin sallittu poikkeama on 20 mm:ä. Sivukaltevuus saa olla korkeintaan 2 % ja pituuskaltevuus 8 %. Luisan ja kaivantosillan minimileveys on 1,20 m:ä, sivu- ja pituuskaltevuudet kuten edellä.

Käsijohteen tulee olla 0,90 m:n korkeudella ja sen tulee olla yhtenäinen, jotta sitä on helppo seurata. Johteen tulee jatkua min. 0,30 m:ä luisan molempien päiden yli. Kaide tarvitaan aina, kun tasoero on yli 0,50 m:ä. Kaiteen korkeuden tulee tällöin olla 0,90...1,10 m:ä.

4.5. Työmaan loppusiivous

Työmaan loppusiivous on tehtävä ennen tilapäisten liikennejärjestelyjen poistamista.

5. KAIVUTYÖT

5.1. Kaivannon kaivu ja täyttö

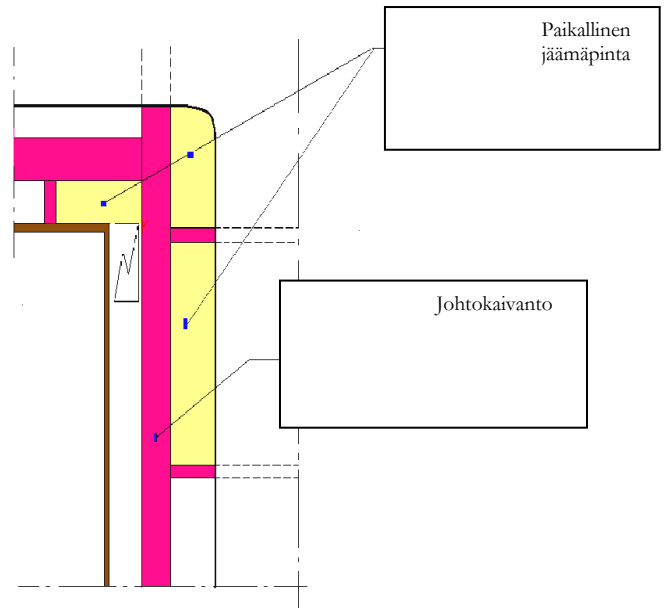
Kaivannon kaivu ja täyttö on tapahduttava kadun rakennekerroksia sekoittamatta. Pohjamaan ja suodatinhiekan sekoittuminen muiden rakennekerrosten kanssa tulee estää kaivuvaiheessa ja kadun rakennekerrosten tulee vastata alkuperäisiä kerroksia. Kantavassa kerroksessa ei saa käyttää kaivumaita. Asfalttikerrosten alapuoliset kerrokset tehdään katusuunnitelmien mukaisesti. Viheralueet; katso kohta 6.

Kaivantotyöt tehdään InfraRYL 2010 Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset, Osa 1 Väylät ja alueet ja Osa 2 Järjestelmät ja täydentävät osat mukaisesti. Infra- RYL-sarjan muita osia noudatetaan soveltuvin osin. Tekniseen keskukseseen on pyydettyä toimitettava kiviainesten seulontatulokset. Katualueelle ei saa luvatta asentaa lämmöneristeitä. Kaivantotöissä on suunnitelmaan liitettävä myös niiden suojaussuunnitelma.

Asennettaessa kunnallisteknisiä johtoja tai putkikanaaleja, tulee asfaltoidut pää- ja kokoojakadut mahdollisuuksien mukaan pyrkiä alittamaan tunkkaamalla tai poraamalla.

Louhinta- ja räjäytystöitä tehtäessä laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (2005/390) 79 § edellyttää ilmoittamista poliisille ennen työn aloitusta.

5.2. Siirtymärakenteet

Mikäli kaivannon kaivutaso kadulla tai yleisellä alueella ulottuu päällysrakenne-kerrosten alapuoliseen routivaan pohjamaahan, tulee kaivannon täyttämässä mahdollisuuksien mukaan käyttää kaivumaita tai tehdä siirtymäkiilarakenne (routimaton täyte tai liikennealueille soveltuva lämpöeriste). Siirtymäkiilarakenteen tarpeellisuus todetaan katutyöluvassa ja ohjeistetaan tarvittaessa luvan antajan toimesta tarkemmin. Ohjeita siirtymäkiilarakenteista on annettu InfraRYL2010 kohdassa 21500.

5.3. Täytetyn kaivannon rakennekerrosten kantavuus

Päällysteen alapuolisten (sitomattomien) kerrosten on ennen lopullista päällystystä täytettävä InfraRYL2010 mukaiset kantavuusvaatimukset. Kaupungilla on oikeus suorittaa kohteessa kantavuusmittauksia. Tutkimuskustannukset laskutetaan Katutyöluvan saajalta, mikäli kantavuusarvot eivät täytä vaatimuksia. Tekniseen keskukseseen on toimitettava kantavuusmittaustulokset pyydettyä.

5.4. Vanhan päällysteen leikkaukset ja asfalttipaikan pohjatyöt

Päällystystyön yhteydessä asfalttipäällysteen reunat leikataan suoriksi ajoradoilla vähintään 0,5 m ja muilla alueilla vähintään 0,2 m kaivannon kantavan reunan yli.

Päällystesaumojen (myös työnaikaisten) tulee olla kadun suuntaisia tai kohtisuoraan kulkusuuntaan nähden ja niiden oltava suorina. Kapein päällystettävän alueen leveys on 1,0 m. Alle 2,0 m leveillä jalkakäytävillä, korokkeilla, kevyen liikenteen väylillä tai erotetuilla kaistoilla päällystys suoritetaan koko leveydeltä. Leveämmillä käytävillä päällystystyö on suoritettava siten, että päällysteeseen jää vain yksi pituussuuntainen sauma, jonka etäisyys on vähintään 1,0 m käytävän tai erotetun kaistan reunasta tai

aiemmin tehdystä saumasta, jos aiemmin tehtyjä saumoja on useita, antaa valvoja lisäohjeita alku katselmuksen yhteydessä.

Mikäli päällysteen reunan leikkauksen jälkeen kaivannon viereen jää alle 10 m²:n suuruisia erillisiä saarekkeita vanhaa päällystettä, on nämä alueet päällystettävä uudelleen kaivannon päällystyksen yhteydessä.

Ajoradoilla noudatetaan edellä mainittuja periaatteita kuitenkin siten, että kadunsuuntaiset saumat eivät saa sijoittua ajourien kohdalle. Epäselvissä tapauksissa kaupungin valvoja antaa lisäohjeita.

Asfalttipaikkauksen pohja (kantavan kerroksen yläpinta) tasoitetaan murskeella 0/16mm ja tiivistetään. Asfaltoitavan alueen pohjaa koskevat samat tasaisuusvaatimukset kuin valmista päällystettä.

5.5. Tilapäinen päällyste

Mikäli päällystetyillä alueilla kaivantoa ei täyttötöön jälkeen päällystetä lopullisilla päällystekerroksilla, on kaivanto päällystettävä tilapäisesti esim. öljysoralla. Päällysteellä on sama tasaisuusvaatimus kuin kaivantoa ympäröivällä kulutuskerroksella. Paikkausmassa ei saa olla tahraavaa. Katutyöluvan saajan on huolehdittava siitä, että tilapäinen päällyste pysyy liikennettä tyydyttävässä kunnossa ja tasaisena.

Tilapäisen päällysteen poisjättämisestä on sovittava kaivutyön valvojan kanssa tapauskohtaisesti.

5.6. Päällystekerrokset

Lopulliset päällystekerrokset on tehtävä mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kuuden viikon kuluessa kaivutyön valmistumisesta. Jäätäneen maan aikana tehdyn kaivutyön lopullinen päällyste on tehtävä 30.6. mennessä.

Sidotun päällystekerrosten on oltava paksuudeltaan vähintään 50 mm. Asfalttipäällysteen on oltava luokaltaan vähintään samaa kuin muuallakin kadun kulutuskerroksissa.

Mikäli päätöksessä ei ole annettu tarkempia ohjeita käytetään päällystetyyppinä:

- Pää-, kokooja- ja tonttikaduilla: AB20/120 (50 mm), vähintään kiviainesluokka II
- jalkakäytävillä ja kevyen liikenteenväylillä: AB16/100 (40 mm), vähintään kiviainesluokka II.

5.7 Asfalttipäällysteet

Ennen päällystystöiden aloittamista on otettava yhteys Teknisen keskuksen valvojaan pohjakatselmusta varten.

Valmiin päällysteen tasaisuus tutkitaan kadun pituus- ja poikkisuunnassa 3 m:n oikolaudalla. Asfalttikulutuskerroksen suurin sallittu epätasaisuus sidotulla alustalla saa olla enintään 4 mm ja erityisliikennealueilla enintään 8 mm sekä sitomattomilla alustoilla vastaavasti 6 mm ja 12 mm. Lammikoitumista ei sallita.

Valvojalle on pyydettyäessä toimitettava asfaltointipöytäkirja.

5.8. Kiveykset

Ennen kiveyksen korjaustyöhön ryhtymistä, on ympäröivää kiveystä purettava vähintään kohdan 5.3 "Vanhan päällysteen leikkaukset" mukaisesti siten, että kaivannon korjattu pinta liittyy juohevasti vanhaan ympäröivään päällysteeseen. Betoni- ja luonnonkivipäällysteet on korjattava laadultaan (väri, muoto, materiaali ja kuvio) aiemman päällysteen kaltaisilla tuotteilla. Ensisijaisesti purettu materiaali on käytettävä uudelleen, mikäli ne eivät ole vaurioituneita tai merkittävästi kuluneita.

Puretut kivimateriaalit ovat kaupungin omaisuutta ja niiden varastoinnista on sovittava tapauskohtaisesti kaupungin valvojan kanssa.

5.9. Sorapintainen katu

Sorapintainen katu on kunnostettava alkuperäistä vastaavaan kuntoon. Kulutuskerroksena käytetään kalliomurskettä KaM 0/16 mm.

5.10. Reunatuot

Kaivutyön yhteydessä liikkuneet tai poistetut reunatuot on palautettava kadun korkeus- ja pituusleikkausten mukaiseen asemaan. Reunatuot asennetaan tukevasti ja niiden alusta tiivistetään koko matkalta. Reunatuki asennetaan vastaavalla tavalla kuin siihen liittyvät reunakivet (murske, maakosteaa betoni, tms.).

Rikkoutuneet reunatuot tulee korvata vastaavilla ehjillä reunatuilla.

Reunatuot ovat Kankaanpään kaupungin omaisuutta, purettujen reunatukien väliaikaisesta varastoinnista on sovittava tapauskohtaisesti kaupungin valvojan kanssa. Eri-tyisesti talviaikana poistettuja reunatukia ei saa ilman lupaa varastoida työmaalle.

6. MUUT RAKENTEET JA MERKINNÄT

6.1. Kansistot

Katualueella kansistojen kantavuusvaatimus on 40 tonnia. Asfaltoiduilla alueilla tulee käyttää säädettäviä, kelluvia kansistoja.

6.2. Varusteet

Voimassa olevien liikennemerkkien ja muiden liikenteenohjauslaitteiden havaittavuutta ei saa estää, eikä niitä saa väliaikaisestikaan poistaa tai siirtää ilman valvojan lupaa. Tarvittaessa merkit ja em. laitteet siirretään valvojan määrittelemään.

6.3. Ajoratamerkinnät

Ajoratamerkinnät on tehtävä InfraRYL 2010 kohdan 32630 ja Tiehallinnon ohjeiden Tiemerkinnt TIEH 2000005-04 ja Tiemerkinntöjen toimintalinjat 2100025-06 mukaisesti.

Vaurioituneet tai muutetut tiemerkinnot on korjattava mahdollisimman pian työn päätyttyä.

7. VIHERTYÖT

Kaikissa vihertöissä tarkempia lisätietoja ja ohjeita puiden, kasvien, jne. suojaukseen, poistamisiin, istutuksiin ja korjauksiin antaa kaupungin puistojen ja viheralueiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta vastaava henkilö. Kohdassa 2.4 on lueteltu vihertöissä käytettävät yleiset asiakirjat.

7.1. Nurmikko

Nurmialueita ei saa tarpeettomasti käyttää rakennusaikaiseen varastointiin ja niillä liikumista työkoneilla ja ajoneuvoilla tulee välttää.

Rakennustöiden yhteydessä syntyneet vauriot korjataan. Vauriokohtien maanpinta jyrsitään 150 mm syvyydeltä, alusrakennekerrokset tasataan ja niiden päälle levitetään kasvualustakerros. Kasvualustan paksuus tulee olla tiivistettynä vähintään 200 mm.

Jyrkissä luiskissa on tarvittaessa käytettävä siirtonurmea eroosion ehkäisemiseksi.

7.2. Pensaat

Pensaiden siirrosta on aina erikseen ja ennalta sovittava kaupunginpuutarhurin kanssa. Pensaat istutetaan takaisin entisille etäisyyksille toisistaan ja entiseen syvyyteensä. Pensaaita ei saa istuttaa liian syvään eli maanpinta tulee juuren kaulan tasolle. Kasvualusta tiivistetään pensaan ympäriltä kevyesti polkien. Istutuksen jälkeen pensaat kastellaan hyvin kasvukauden ajan.

7.3. Puut

Puita ei saa kaataa ilman lupaa. Mikäli työ vaatii puun poistoa, on se mainittava lupaa haettaessa tai otettava välittömästi yhteyttä valvojaan. Huomioitava on myös luonnon puut, jotka jäävät vaarallisen lähelle kaivannon reunaan.

Tarvittaessa puut on suojattava ohjeiden mukaan:

- Rakennetaan tukeva lauta-aita puun ympärille latvuksen reunoihin asti.
- Suojataan puun runko yhtenäisellä laudoituksella. Laudoitus ulotetaan puun alimpiin oksiin saakka, maksimissaan 4 m:n korkeuteen. Laudat tulee sitoa yhteen 4-5 kohdasta. Puun ja laudoituksen väliin asennetaan pehmuste.

Kaivutöitä ei saa ilman lupaa tehdä 2 m:ä lähempänä puunrunkoa.

Jos rakennustöiden yhteydessä joudutaan liikkumaan puun juuristoalueella, pitää juuristo suojata rakentamalla juuristoalueelle kantava suojakerros. Suojauksen poistaminen ei saa aiheuttaa vaurioita puun juurille tai rungolle. Vaurioituneet juuret tulee leikata terveeseen puuhun asti ennen lopullista kaivannon täyttämistä.

7.4. Kolhujen ja vaurioiden korjaaminen

Pensaiden tai puiden vauriotapauksissa on aina viipymättä otettava yhteys kaupunginpuutarhuriin. Mikäli pensas on työstä johtuen pahoin vaurioitunut, se uusitaan urakoitsijan kustannuksella. Erikseen sovittaessa kaupunki voi korjata kasvillisuudelle aiheutuneet vauriot katutyöluvan saajan kustannuksella.

Kankaanpään kaupunki
Rakennettu ympäristö /Kadut ja yleiset alueet